

Sanomakuvausten järjestelmäkohtaiset tiedostot

Tullihallitus
Päivitys 17.9.2012

Sanomakuvausten järjestelmäkohtaiset tiedostot

Järjestelmäkohtaiset sanomakuvaukset ovat pakattu zip-tiedostoihin. Sanomakuvaukset käsittävät viisi osaa:

1. Johdanto
2. Sanomaliikenneopas
3. Tietosisältö
4. XML-schemat tai EDIFACT-määrittelyt riippuen järjestelmän tietoliikennetoteutuksesta
5. Esimerkit

Seuraavissa luvuissa on kerrottu mikä on järjestelmäkohtaisten sanomamateriaalien sisältö. Sanomamateriaalien luvut on numeroitu yllä olevien osien mukaan.

Johdanto

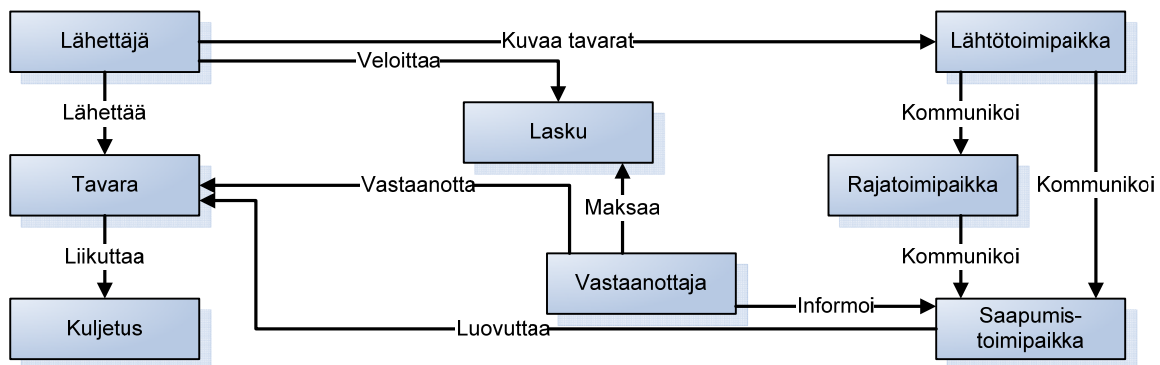
Sanomakuvauksen päivitystiedot ja muutoshistoria on luvussa 1. Johdannossa on tarvittaessa esitelty myös sanoman tasot (osat) ja XML-schemojen linkitys toisiinsa.

Sanomaliikenneopas

Sanomaliikenneoppaassa on kuvaukset käytettävistä sanomista.

Tulli käyttää järjestelmäsuunnittelussa UML:ää (Unified Modelling Language), joka otetaan soveltuvin osin huomioon myös sanomakuvauksissa. UML-käyttötapauksia käytetään apuna kuvaamaan sanomaliikennettä luvussa 2.

Alla oleva malli kuvaa tullaustiedon toimittamista ylätasolla. Malli ei päde muiden Tullin sanomapohjaisen asiointin järjestelmien kohdalla.

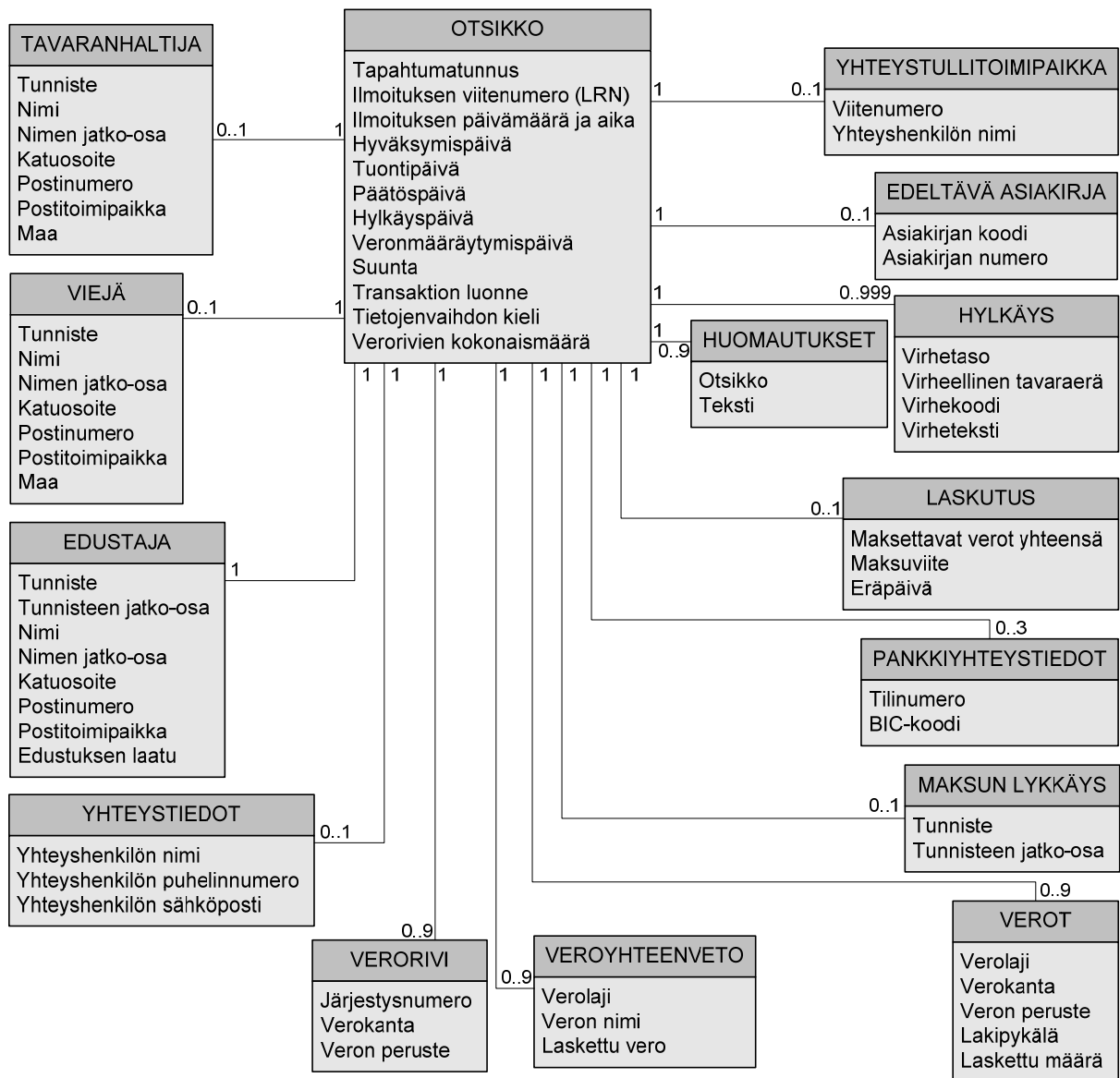

Kuva 1: Simple business model eBES/EG3:n kehittämän SAD UMM-mallin mukaan

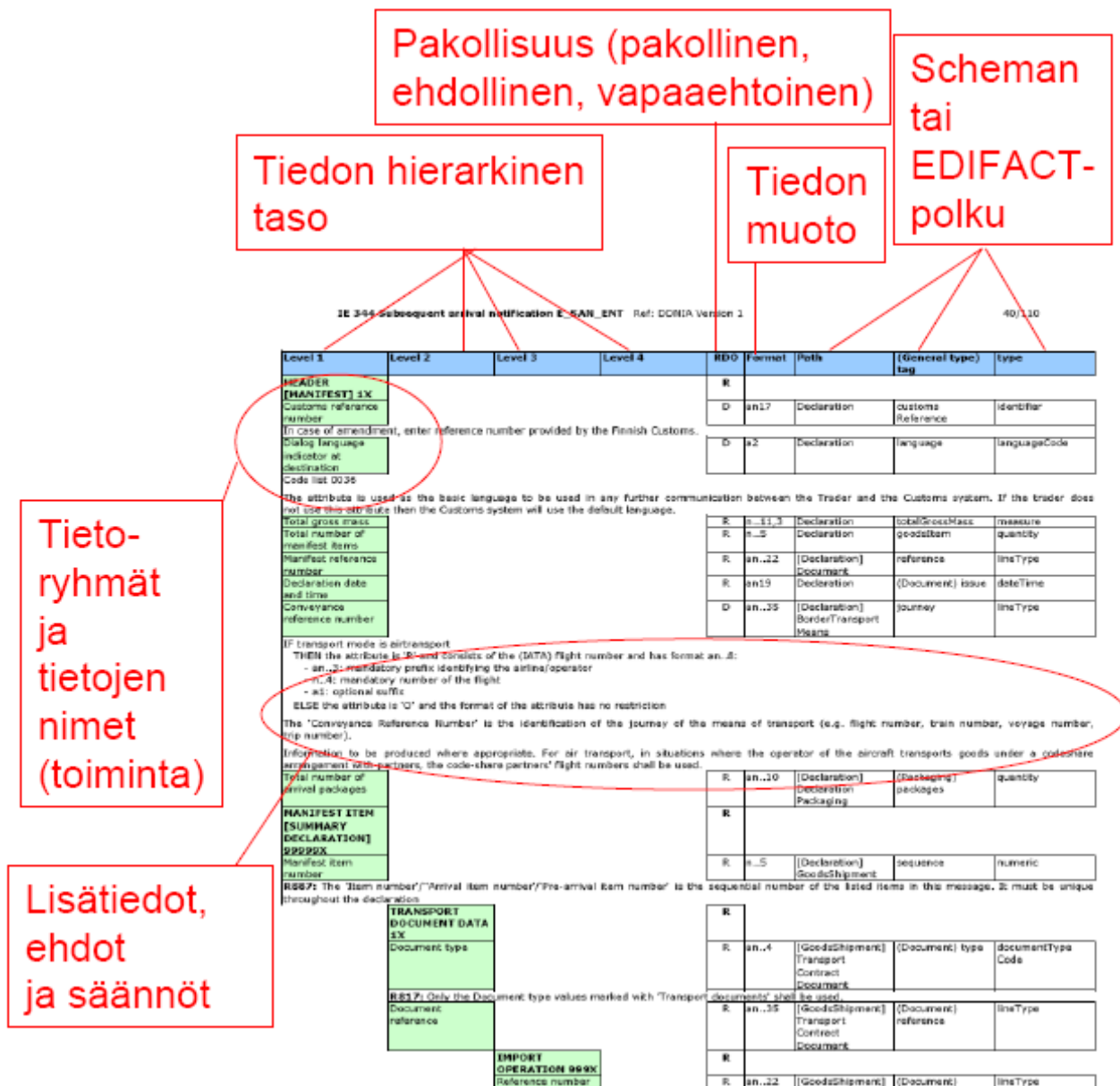
Tietosisältö

Luvussa 3 esitellään eri sanomien rakenteita ja tietosisältöä. Asiakkaan järjestelmän ei tarvitse käyttää samaa tietomallinnusta tai tietojen nimiä, jos välitettävät sanomat muuten täyttävät annetut ohjeet. Luku 3 jakaantuu kahteen osaan: luokkakaavioon ja tarkempaan sanomakohtaiseen tietosisältöön.

Kansalliset tietovaatimukset on kuvattu UML:n mukaisessa hierarkkisessa luokkakaaviossa, jonka avulla sanoman tai sanomien rakenne on nähtävissä kokonaisuutena.

Kuva 2: Esimerkki luokkakaaviosta

Kuva 3: Esimerkki tietosisällöstä

Tiedon nimi ja pituus on sarakkeessa "Muoto". Tietotyyppien koodit ovat:

- a aakkosellista
- n numeerista
- an aakkosnumeerista

Näiden koodien jäljessä oleva luku kertoo tiedon pituuden. Jos yllä mainittujen koodien ja luvun välillä on kaksi pistettä, tarkoittaa luku tiedon enimmäismerkkimäärää. Jos enimmäismerkkimäärässä on pilkku, voi tiedossa olla myös desimaaleja, pilkun jälkeen tuleva luku on desimaalien enimmäismäärä. Esimerkkejä:

- Aakkosnumeerista tietoa enintään 35 merkkiä = an..35
- Aakkosellista tietoa 2 merkkiä = a2
- Numeerista tietoa yhteensä enintään 15 merkkiä, enintään 2 desimaalia = n..15,2

Mikäli yrityksen järjestelmän käyttämä tiedon pituus poikkeaa Tullin sanomalla käytetystä pituudesta, yrityksen tulee huolehtia siitä, että siirretyt tiedot ovat riittävän tarkkoja.

Pakollisuus on merkitty jollakin seuraavista koodeista:

R	Pakollinen (required)
D	Ehdollinen (dependent)
O	Vapaaehtoinen (optional)

Tietosisältöoppaissa ja EDIFACT-sanomaohjeissa ilmoitustapoja on kuvattu tarvittaessa koodeilla:

IM12	Tuonnin epätäydellinen ilmoitus (kaksivaiheinen ilmoitustapa)
IM22	Tuonnin täydentävä ilmoitus (kaksivaiheinen ilmoitustapa)
IM1	Tuonnin täydellinen ilmoitus (yksivaiheinen ilmoitustapa)
EX12	Viennin epätäydellinen ilmoitus (kaksivaiheinen ilmoitustapa)
EX22	Viennin täydentävä ilmoitus (kaksivaiheinen ilmoitustapa)
EX1	Viennin täydellinen ilmoitus (yksivaiheinen ilmoitustapa)

Tietosisältöoppaassa kansalliset tietovaatimukset ovat vasemmalla puolella. Oikealta puolelta ilmenee polku XML-schemoissa.

Eräissä järjestelmissä alapuolella oleva teksti sisältää ehtoja (conditions eli C, esimerkiksi C567), sääntöjä (rules eli R, esimerkiksi R843) ja teknisiä sääntöjä (technical rules eli TR, esimerkiksi TR9120), joita käytetään EU-komission määräyksissä. Sääntöihin ja ehtoihin viittavat merkinnät on jätetty, jotta opasta voitaisiin käyttää laajemmin.

Määrittelyitä ja muita annettuja ohjeita on luettava siten, että lähtökohtana on aina kyseinen ilmoitus ja siinä tarvittavat tiedot. Tämä tarkoittaa sitä, että muodollisesti valinnainen tieto on jossain tapauksessa pakollinen ja toisessa tapauksessa taas sen esittäminen on virhe. Tulli ei säilytä ilmoituksilla annettuja ylimääräisiä tietoja ja toimii kuin ylimääräisiä tietoja ei olisi annettu.

Kaikki sanomat tarkastetaan sekä muodollisesti että sisällöllisesti.

EDIFACT-sanomilla erotinmerkkeinä käytetään standardin mukaisia merkkejä:

'	(heittomerkki)	segmentin erotin
+	(plus-merkki)	kooste-elementin erotin
:	(kaksoispiste)	tietoelementin erotin

EDIFACT-sanomia lähetettäessä ei käytetä kotimaista kuljetuskehystä.

Luvut ovat positiivisia lukuja (+ -merkkiä ei ilmoiteta). Tullista lähtevissä autoverotuksen muutospäätöksiin liittyvissä sanomissa voi esiintyä negatiivisia lukuja.

Tullausjärjestelmien saapuvissa EDI-sanomissa voi olla desimaalierottimena joko pilkku tai piste. Tullista lähtevissä tullauksen EDI-sanomissa on desimaalierottimena pilkku. Autoverotuksen Tulliin tulevissa sanomissa ei käytetä desimaalierottimia, Tullin lähettämässä autoverotuksen vastaussanomissa on desimaalierottimena piste prosenttiluvuissa. Autoverotuksen eumääräisissä tiedoissa ei käytetä erottimia.

EDI-sanomissa ei normaalisti käytetä tarpeettomia etunollia, mutta Tulliin tulevat sanomat hyväksytään, vaikka niissä olisi mukana etunollia, kunhan sanomat ovat muuten määritysten mukaisia. Tullista lähteviin EDI-sanomiin ei lisätä etunollia. Numeerisissa tiedoissa ei etunollilla ole merkitystä, kun taas merkkijonotiedoissa on.

EDIFACT –sanoman muodostaminen

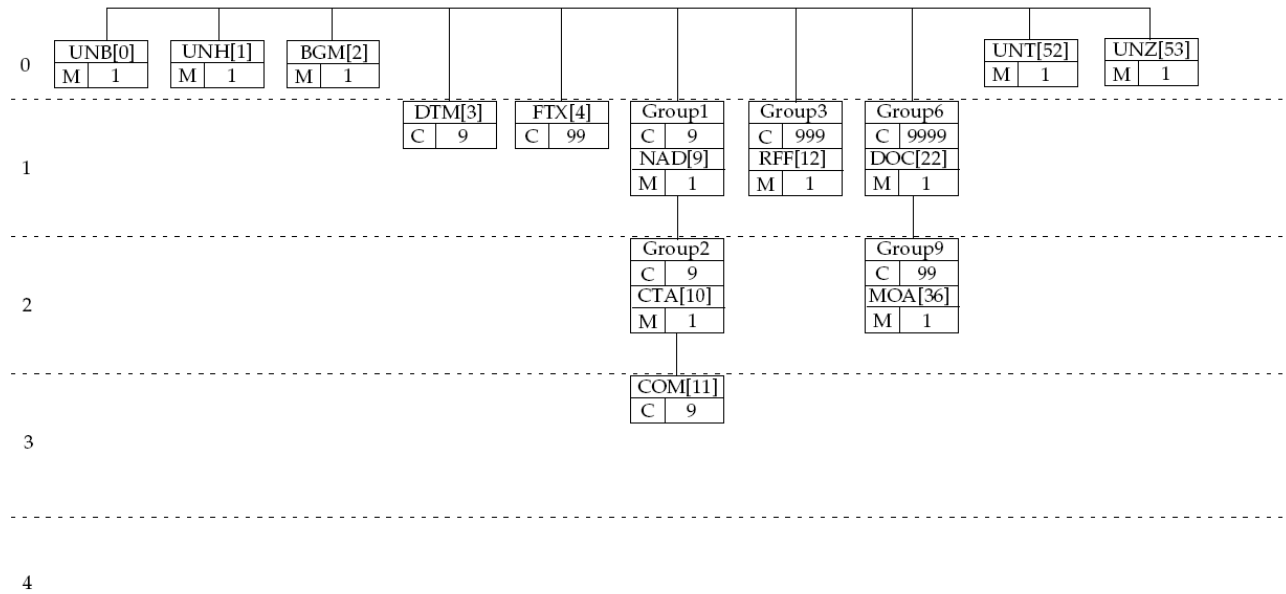
EDIFACT-kuvauksissa käytetään edellä luvussa 3 mainittujen tiedon käytön koodien lisäksi:

- tai --	=	Ei käytössä (not used) (kansalliset määräykset)
C	=	Ehdollinen (conditional) (EDIFACTin käyttämä koodi)
M	=	pakollinen (mandatory) (EDIFACTin käyttämä koodi)

Kuvaukset sisältävät EDIFACT-kaavion, luettelon tietoelementeistä ja kuvauksen, jossa standardi ja sen soveltaminen kussakin sanomassa on selitetty.

EDIFACT-kuvaukseen liittyvä graafinen esitys segmenteistä on toistaiseksi erillisessä tiedostossa.

Siirtolupasanoma FIIREM

Kuva 4: Esimerkki graafisesta EDIFACT-kaaviosta

EDIFACT-kuvauksessa on taulukko, jossa sanoman tiedot ovat EDIFACT-järjestyksessä.

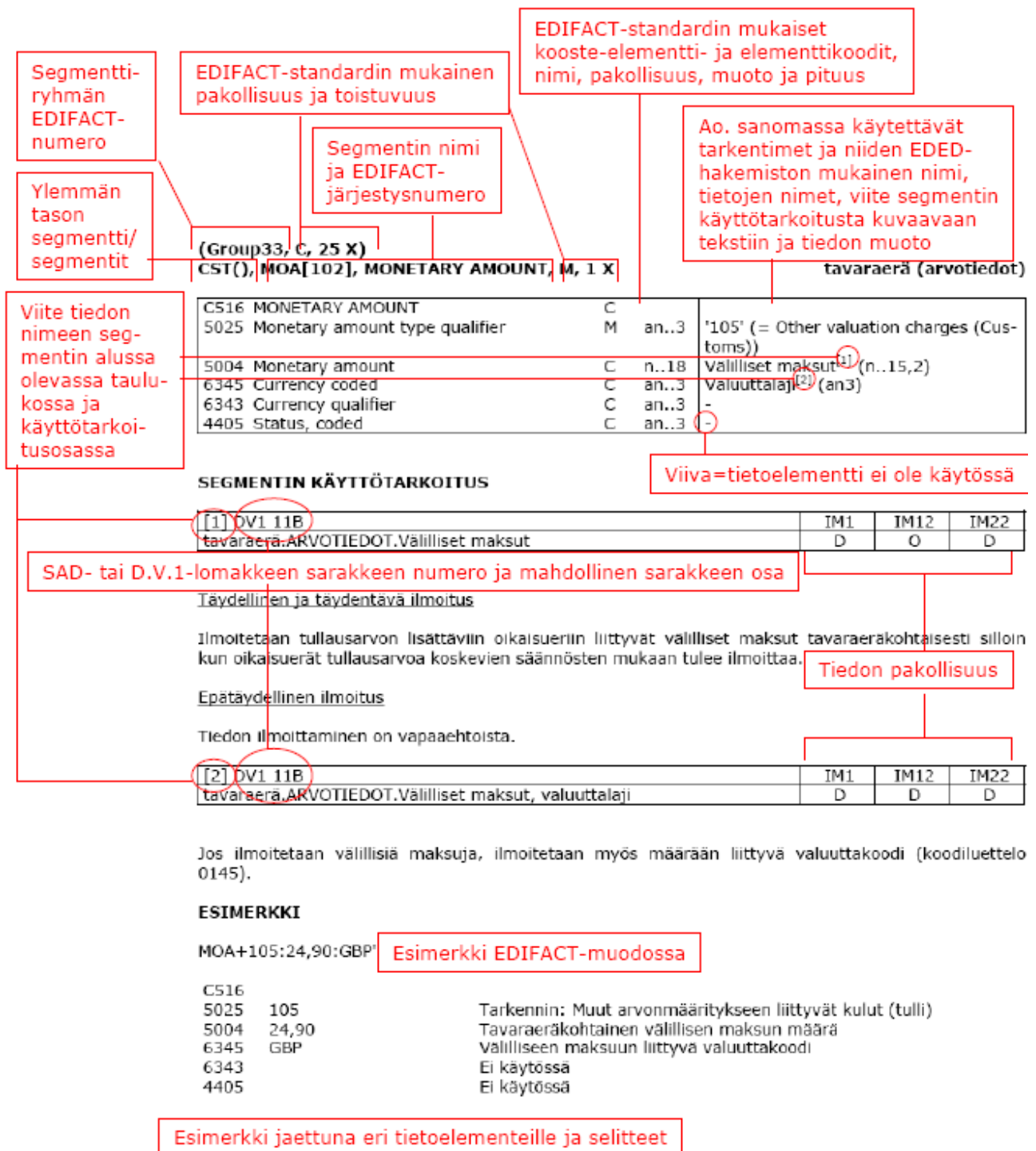
04 NCTS / Käytetyt tietoelementit versio 1.2 muutos 2

20/23

11 LUOVUTETTU POIS PASSITUSMENETTELYSTÄ-SANOMA (FITGDR)

TASO	GR.	TIETOELEMENTTI	ARVO	SAD	MUOTO	R/D
0		UNH 0062	Sanoman tunnistenumero		an..14	R
0		S009 0065	'CUSRES' Sanoman tyyppin tunniste		a6	R
0		0052	'D' Sanoman tila		a1	R
0		0054	'96B' Sanomatyyppin julkaisunumero		an3	R
0		0051	'UN' Julkaisija		a2	R
0		0057	'FITGDR' Sanomatyyppi		a6	R
0		BGM C106 1004	Passitusviite MRN		an18	R
1		DTM C507 2005	'261' (= Release date / time)			R
1		2380	Luovutettu pois passitusmenettelystä päivä		n8	R
1	1	NAD 3035	'JD' (= Customs office of clearance)			R
1		C082 3039	Viite		an8	R
2	2	CTA C056 3412	Käsittelijän nimi		an..35	D
3		COM C076 3148	Käsittelijän puhelinnumero		an..25	D
3		3155	'TE' (= Telephone)			D
3		COM C076 3148	Käsittelijän faksinumero		an..25	D
3		3155	'FX' (= Telefax)			D
0		UNT 0074	Segmenttien lukumäärä		n..6	R
0		0062	Sanoman tunnistenumero		an..14	R

Kuva 5: Esimerkki taulukosta, jossa sanoman tiedot ovat EDIFACT-järjestyksessä

Kuva 6: Lukuohjeet EDIFACT-määrityksille

Esimerkit

Esimerkit auttavat sanomien toteuttamisessa. XML-tiedostot on luotu XML-schemojen avulla. EDIFACT-kuvaukset sisältävät segmenttikohtaisen esimerkin lisäksi esimerkkejä ilmoitussanomista. Osa esimerkeistä sisältää myös esimerkkilomakkeen, jossa on lisätietoa esimerkin tietosisällöstä.